

fører dette ogsaa overfor de Ytringer, som vi nys hørte fra den ærede 1ste Landsbhingsmand for 9de Kredts (N. Rasmussen); thi vel er det saa, at hans Ytringer ikke kunde være til nogen Forkleinelse for Arbejderbefolkningen, men det var i alt Fald ikke Ytringer, som vare skikede til at henvende dens Blik paa, at den kan gjøre noget mere for sig selv, og at den ved Anstrængelse fra sin egen Side vil være istand til at kunne løste sig selv baade i oconomisk og i moralsk Henseende. Men selv om jeg tager Sagen mere materielt, saa vil jeg dog sige, at det efter min Overbeviisning er et Statsformaal, hvorom der i dette Lovforslag er Spørgsmaal. Selv affeet fra det omtalte almindelige Synspunkt, at Staten bør træffe saadanne almindelige Foranstaltninger, som overhovedet taget kunne bidrage til Befolkningens Velvære, paastaar jeg nemlig, at saadanne Anstalter som den her foreslaaede væsentligst vilde komme til at virke som en Assurance for Fattigvæsenet, som en Assurance imod den store Fattigbyrde, som allerede nu hviler paa Landet, og som, dersom den Tanke, som den ærede Landsbhingsmand herfraas overfor (N. Rasmussen) udtalte, skulde have Lov til at blive stærkere og stærkere, utvivlsomt ogsaa vil blive større og større. Man tænke sig, hvad der vil komme ud af, at Fattigbyrden vedbliver at vøge, at vøge til et saadant Beløb, at den maaskee tilsidt ikke kan bæres. Jeg troer, at det er paa høie Tid eller dog i alt Fald fuldt berettiget, at Staten griber ind, hvor den kan, for at forebygge saa sorgelige Eventualiteter som den antydede. Dette er en Betragtning, der synes mig at maatte ligge klart for Enhver, og det er netop denne Betragtning, der ogsaa berettiger til at søge den Hjælp hos Communerne, som Lovforslaget forudsætter. Det ærede 8de kongevalgte Medlem søgte en væsentlig Forskjel eller i alt Fald en Forskjel imellem ham og mig deri, at jeg særligt skulde have dvælet ved, at man skulde komme de Ubemidlede til Hjælp, og han yttrede i saa Henseende, at det jo var overmaade smukt og rart, hvis det kunde lade sig gjøre, hvad han imidlertid ikke troede; han kom, for at godtgjøre dette Sidste, endogaa til at nævne et Exempel, hvis Værd jeg ikke

rigtig var istand til, at kunne erkjende, idet han talte om, at det var en besynderlig Hjælp at ville give en Mand 1 Mk., naar man forlangte 2 Mk. for denne Hjælp. Han glemte imidlertid i disse sine Betragtninger, hvad jeg dog troer, at jeg tilstræffeligt pointerede, og hvad der staaer i Forbindelse med hele den Betragtning, som jeg nys gjorde gjældende, at om vi end særligt træffe Foranstaltninger for at sikkre de Ubemidlede eller søge at give dem Midler i Hænde til at sikkre sig deres Existens, saa steer det dog fuldt saa meget for at sikkre hele Samsundet. Det er netop deri, forekommer det mig, at det ærede kongevalgte Medlem er uenig med mig. Det er, efter min Opfattelse, saagodtsom Noget et Statsøiemed, som man ikke kan skubbe fra sig. Det ærede Medlem har idag forklaret, at han ikke juist havde sigtet til det foreliggende Lovforslag ved sin Ytring om despotisk Virksomhed fra Statens Side. Jeg tillader mig imidlertid at troe, at hans Mangel paa Velvillie for, for ikke at sige hans Uvillie mod den, deri foreslaaede Maade at virke paa har gjort, at han maaskee dog har seet noget mere Despotisk i dette Lovforslag, end der virkelig er berettiget. Der er ikke Tale om ved Lovforslaget at ville gribe ind og regjere for Menneffene eller over Menneffene; der er i samme kun Tale om at tilbyde Midler, som Folk kunne benytte, om de ville, og lade være, om de ville. Jeg troer, at der, naar man ikke vil abstrahere for meget fra den virkelige Tilstand eller fra, hvordan Menneffene ere, indeholdes megen Sandhed i den Udtalelse, som vi nys hørte fra et æret Medlem paa denne Bænk (David) om, at det, at Staten vil garantere den foreslaaede Anstalt, i Grunden er det væsentlige Middel, der skal vælke Tillid og Lyst hos Befolkningen til at benytte den. Uden at ville komme tilbage til at omtale de Bevæggrunde, der kunne ligge bagved Oprettelsen af en privat Forsikringsanstalt af den her foreslaaede Art, saa troer jeg dog at turde sige, at det er en Kjendsgjerning, som Ingen kan benægte, ikke blot fordi den kan bevises, men ogsaa fordi det Modsatte vilde være en Daarlighed, at de private Bestræbelser ved Oprettelsen af saadanne Anstalter maae gaae ud paa at stæffe sig en Existens og paa at faae en